

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Hafslund Fjernvarme AS

Drammensveien 144
0277 OSLO

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 31.mars 2011

Vår ref.: 2006/59

Deres ref.:

Saksbehandler: Tor Egil Tønnessen Kjenn, tlf. 22 57 36 15

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2010 og pålegg om oppfølging for Hafslund Fjernvarme AS, Oslo.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) kontrollerer og godkjenner de kvotepliktige virksomhetenes rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten, og direktoratet finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall for Hafslund Fjernvarme AS, Oslo når kvoteplikten skal gjøres opp innen 30. april 2011. Virksomheten har i 2010 hatt et kvotepliktig utslipp på 116 873 tonn CO₂.

Virksomheten må følge opp kontrollen av gasskvaliteten fra gjeldende leverandør. Sammen med neste års utslippsrapport skal Hafslund Oslo legge ved dokumentasjon på bruk og beregning av bedriftsspesifikk utslippsfaktor og usikkerheten knyttet til kildestrøm 2.

Hafslund Oslo må sende Klif så snart som mulig, og senest innen 1. juni 2011, informasjon om usikkerheten i nivåmålerne for kildestrøm 1 på Blindern og Ullevål.

Dersom Hafslund Oslo skal fortsette med videresalg av lett fyringsolje (kildestrøm 1), må virksomheten informere Klif om måleutstyret som virksomheten benytter for å bestemme mengden av all videresolgt olje. Direktoratet vil deretter oppdatere programmet i virksomhetens tillatelse på bakgrunn av disse opplysningene.

Virksomheten kan klage på vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats til Miljøverndepartementet.

---

1. Sakens bakgrunn

Klif viser til utslippsrapport for Hafslund Fjernvarme AS, Oslo (forkortes til Hafslund Oslo videre i vedtaket) som virksomheten innleverte den 1. mars 2011.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd, og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 14. mars 2005, sist endret den 27. februar 2008.

Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klif kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i overensstemmelse med klimakvoteloven § 17.

2. Klifs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Hafslund Oslo sendte inn utslippsrapport for virksomheter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 1. mars 2011, som er innenfor fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Hafslund Oslo er knyttet til virksomhetens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til virksomhetens tillatelse til kvotepliktige utslipp av 14. mars 2005, sist endret den 27. februar 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Hafslund Oslo har i 2010 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnummer	Kildestrøm	Utslippskilde
1	Lett fyringsolje	Til sammen 23 kjeler fordelt på: BV: kjel 1, 2, 3 og 4 GV: kjel 1, 2, 3 og biokjel HSV: kjel 1 HVV: kjel 1 og 2 HV: kjel 2 og 3 UV: kjel 4, 5 og 6 VV: kjel 1, 2 og 3 ØV: kjel 1 KV: kjel 1, 2 og 3
2	Naturgass	En kjel (GV, kjel 3)

Virksomhet har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Hafslund Oslo har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene framgår i tabellen nedenfor. Der framgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Lett fyringsolje	30 552 tonn	+/- 1,50 %	+/- 0,30 %
2	Naturgass	7 281 tonn	+/- 1,50 %	+/- 1,50 %

Hafslund Fjernvarme benytter faktura og endring i lagerbeholdning som grunnlag for bestemmelse av aktivitetsdata. Dette er i samsvar med gjeldende program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp.

Etter fjorårets kvoterapportering ble Hafslund Oslo pålagt å lage en fremdriftsplan for gjennomføring av tiltak for å redusere usikkerheten i nivåmålerne for kildestrøm 1. Virksomheten ble også bedt om å legge ved et fullstendig usikkerhetsbudsjett for den totale usikkerheten for kildestrømmen, i tillegg til å beskrive de gjennomførte tiltakene. Den 17. juni 2010 sendte Hafslund Oslo data på usikkerhet for målerne på Grorud, Klemetsrud, Vika, Hoff, Haven, Hasle og Økern. Virksomheten opplyser også, i vedlegg 6.1 til utslippsrapporten for 2010, at det foretas kontroll av målere mot nivå i tankene ved leveranse av lett fyringsolje. Klif mangler imidlertid informasjon om usikkerheten i målerne på Blindern og Ullevål, og vi ber derfor Hafslund Oslo sende oss dette så snart som mulig, og senest 1. juni 2011. Klif vil deretter endre virksomhetens utslippstillatelse, slik at usikkerheten i alle nivåmålerne for kildestrøm 1 står oppført i virksomhetens måleprogram..

I følge utslippsrapporten har Hafslund Oslo videresolgt 767 tonn lett fyringsolje i 2010 (kildestrøm 1). I rapportens vedlegg 6.3, og i e-post datert den 21. mars, er noe av måleutstyret som bestemmer videresolgt mengde, nærmere beskrevet. Klif tar informasjonen til etterretning, men ettersom dette videresalget ikke er fastsatt i måleprogrammet i virksomhetens tillatelse til kvotepliktige utslipp, må dette punktet følges opp videre. Det betyr at dersom virksomheten skal fortsette med videresalg, må Hafslund Oslo opplyse om:

- alt måleutstyr som brukes til å bestemme mengde videresolgt olje
- lokaliseringen av dette utstyret
- måleutstyrets iboende usikkerhet
- rutinene knyttet til vedlikehold og kalibrering av utstyret
- utstyret er underlagt kontroll av annen myndighet

Virksomheten har levert beregninger av aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 2 og dokumentert usikkerhet knyttet til dette. Direktoratet har vurdert den innsendte dokumentasjonen som tilstrekkelig for å vise at krav til usikkerhet i tillatelsen er overholdt. Vi ber imidlertid om at Hafslund Oslo følger opp beregningen av mengde videresolgt fyringsolje og hvordan dette kan påvirke total usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 1. Dette er spesielt viktig dersom videresalget øker i framtiden.

Vurdering av faktorer

Hafslund Oslo har, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktor og standard oksidasjonsfaktor for kildestrøm 1, og standard oksidasjonsfaktor for kildestrøm 2, ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 2 krever tillatelsen at virksomheten benytter bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Det følger av klimakvoteforskriften § 2-5 bokstav e), at utslippsrapporten skal inneholde en beskrivelse og dokumentasjon på hvordan bedriftsspesifikke utslippsfaktorer som er benyttet i beregningene, er fremkommet, og i hvilken grad de er representative for de kvotepliktige utslippene. Videre krever § 2-5 bokstav f) at virksomheten skal legge fram en beskrivelse og dokumentasjon på usikkerhetene i de bedriftsspesifikke utslippsfaktorene. Hafslund Oslo har benyttet standard utslippsfaktor også

for kildestrøm 2, men har samtidig lagt ved en begrunnelse for hvorfor bedriftsspesifikk utslippsfaktor ikke er benyttet i 2010.

Gassleverandøren, som leverte gass til Hafslund Oslo fram til juni 2010, har beregnet gjennomsnittlig utslippsfaktor til å være 2,74 tonn CO₂/tonn naturgass. Denne verdien er imidlertid ikke kontrollert mot akkreditert laboratorium.

Klif tar denne begrunnelsen til etterretning og aksepterer at virksomheten benytter standard utslippsfaktor for kildestrøm 2 i 2010. Vi vil imidlertid understreke at bruken av standardfaktor er et avvik fra gjeldene utslippstillatelse, og vi forutsetter at Hafslund Oslo benytter en bedriftsspesifikk utslippsfaktor som er fremskaffet i henhold til gjeldende utslippstillatelse ved neste års rapportering.

Kvotepliktige utslipp

Klif finner å kunne legge virksomhetens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av virksomhetens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2010:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Lett fyringsolje	30 552 tonn	3,17 tonn/tonn kildestrøm	96 849,46 tonn CO ₂
2	Naturgass	7 281 tonn	2,75 tonn/tonn kildestrøm	20 023,44 tonn CO ₂
Totale kvotepliktige utslipp				116 873 tonn CO₂

I utregningene er det benyttet flere siffer enn det som kommer fram i denne tabellen. Resultatet av multiplikasjon og summeringer av parametre oppgitt i tabellen kan derfor avvike noe.

Det er benyttet en standard oksidasjonsfaktor på 1.

Klif påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktige opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr, tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp, som det ikke leveres inn kvoter for, jf. klimakvoteloven § 21.

Vurdering av ikke-kvotepliktige utslipp

Klif har gjennomgått det virksomheten har rapportert av ikke-kvotepliktige utslipp fra forbrenning av avfall uten kvoteplikt.

Direktoratet har ingen bemerkninger til disse dataene.

Virksomheten har i 2010 hatt følgende utslipp av CO₂ som ikke er kvotepliktige:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Utslipp som ikke er kvotepliktig
Forbrenning av avfall	Avfall uten kvoteplikt	47 936,00 tonn	1,60 tonn CO ₂ /tonn energivare	76 697,60 tonn CO ₂
Totale ikke-kvotepliktige utslipp				76 698 tonn CO₂

Det er benyttet en standard oksidasjonsfaktor på 1.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klif har gjennomgått den innsendte rapporten for Hafslund Oslo, og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp. Virksomheten har hatt et kvotepliktig utslipp på 116 873 tonn CO₂ i 2010. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2011 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2010 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. klimakvoteloven § 13. For Hafslund Oslo innebærer dette at 116 873 kvoter skal overføres fra virksomhetens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert virksomhetens kvotepliktige utslipp (antall tonn CO₂), i kvoteregisteret.

Se punkt 4.5.2 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon om hvordan man innleverer kvoter til oppgjør (surrender). Brukermanualen kan lastes ned fra www.kvoteregister.no.

Tilgang til meny for innlevering av kvoter til oppgjør åpnes mandag 11. april 2011. Vi minner om at virksomhetens driftskonto nå er tilknyttet en tilleggsrepresentant (AAR).

Vedkommende person må godkjenne overføringen initiert av primær (PAR) eller sekundær kontorepresentant (SAR) innen oppgjørsfristen 30. april.

Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av oppgjørsfristen vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert, jfr. klimakvoteloven § 21.

5. Gebyr

Klifs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. klimakvoteforskriften § 5-5. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Hafslund Oslo skal derfor betale et gebyr på kr. 22 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Virksomheten, eller andre med rettslig klageinteresse, kan klage på vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats til Miljøverndepartementet innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket.

En eventuell klage skal inneholde en begrunnelse for hvorfor virksomheten klager, den eller de endringene som virksomheten ønsker i vedtaket, og eventuelle andre opplysninger av betydning for saken. Virksomheten skal sende klagen til Klif.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten innen 30. april 2011.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil direktoratet kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klif godkjenner Hafslund Oslo sin rapport om kvotepliktige utslipp i 2010. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Virksomheten må følge opp kontrollen av gasskvaliteten fra gjeldene leverandør. Sammen med neste års utslippsrapport skal Hafslund Oslo legge ved dokumentasjon på bruk og beregning av bedriftsspesifikk utslippsfaktor og usikkerheten knyttet til denne for kildestrøm 2. Hafslund Oslo må også vise at beregning av kvotepliktige utslipp fra denne kildestrømmen er i samsvar med gjeldene utslippstillatelse.

Hafslund Oslo må sende Klif så snart som mulig, og senest innen 1. juni 2011, informasjon om usikkerheten i nivåmålerne for kildestrøm 1 på Blindern og Ullevål.

Dersom Hafslund Oslo skal fortsette med videresalg av lett fyringsolje må virksomheten snarest informere direktoratet om metoden som benyttes for bestemmelse av mengde olje som videreselges, slik at vi kan oppdatere programmet i virksomhetens tillatelse. Virksomheten må derfor opplyse om

- alt måleutstyr som brukes til å bestemme mengde videresolgt olje
- lokaliseringen av dette utstyret
- måleutstyrets iboende usikkerhet
- rutinene knyttet til vedlikehold og kalibrering av utstyret
- utstyret er underlagt kontroll av annen myndighet

Virksomheten skal betale et gebyr på kr 22 000,- for direktoratets behandling av utslippsrapporten.

Virksomheten kan klage på vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats til Miljøverndepartementet.

Virksomhetens kvotepliktige utslipp vil bli offentliggjort på www.norskeutslipp.no.

Med hilsen

Trine Berntzen
prosjektleder

Tor Egil Tønnessen Kjenn
rådgiver

Kopi:
Oslo kommune
Fylkesmannen i Oslo og Akershus